

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.064/2021/4.

A felperes:

felperes neve (felperes székhelye.)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

jogtanácsos neve jogtanácsos (címe)

Az alperes:

alperes neve (alpere címe)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Lelkes Péter egyéni ügyvéd (ügyvéd címe)

A per tárgya:

Vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék G.21.768/2019/34.

A fellebbezést benyújtó felek és a fellebbezés sorszáma:

Felperes G.21.768/2019/35.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állami adóhatóság felhívására a Magyar Államnak 48.000,- (Negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] A adós neve (továbbiakban. adós) a 2011. június 21. napján kelt alapító okirattal az alperes alapította és ettől az időponttól a felszámolás kezdő időpontját megelőző napig, azaz 2019. március 5. napjáig önálló cégjegyzésre jogosult vezető tisztségviselője volt.

[2] A felperes az adóssal szemben 2018. december 17. napján felszámolási eljárás megindítására irányuló kérelmet nyújtott be. A Kecskeméti Törvényszék a 2019. február 21. napján jogerőre emelkedett Fpk.432/2018/4. számú végzésével elrendelte az adós felszámolását. A felszámolás kezdő időpontja 2019. március 6. napja. A törvényszék felszámolóként az felszámoló neveot rendelte ki.

[3] A felszámolási eljárásban a hitelezők összesen 6.441.481,- Ft összegű hitelezői igényt jelentettek be, melyet a felszámoló nyilvántartásba vett.

[4] A felszámoló a 2019. szeptember 9. napján elkészített és a Kecskeméti Törvényszék által a felperes részére 2019. szeptember 13. napján megküldött zárójelentésben a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 63/B. § (1) bekezdésére figyelemmel kérte az eljárás egyszerűsített eljárási rendben történő megszüntetését minthogy vagyon, illetve a könyvvezetés hiánya miatt a felszámolási eljárás lefolytatása az általános szabályok szerint nem lehetséges. A zárójelentés kitér arra, hogy az alperes felhívás ellenére a felszámolóval a kapcsolatot nem vette fel, nem készített tevékenységet záró mérleget, továbbá az adós iratanyagát, vagyonát sem adta át, ezért ellene büntető feljelentéssel élt.

[5] A Kecskeméti Törvényszék a 2019. november 19. napján kelt és 2019. december 18. napján jogerőre emelkedett 25.Fpk.432/2018/18. számú végzésével a felszámolási zárójelentést jóváhagyta, rendelkezett az adós gazdálkodó szervezet felszámolásának

befejezéséről és az adós gazdálkodó szervezet megszüntetéséről. Megállapította, hogy a hitelezői igények kielégítésére fedezet nem áll rendelkezésre. A felszámolási eljárásban a meg nem térült hitelezői igény mindösszesen 6.441.481,- Ft.

[6] Az adós az adófizetési kötelezettségének önként nem tett eleget, ezért a felperes 2015. december 28. napjától végrehajtási eljárást indított annak behajtása érdekében, mely tény a közhiteles cégnyilvántartásba is bejegyzésre került. Az adóssal szemben végrehajtási eljárás keretében azonnali beszédési megbízások kiadására került sor, melyek fedezethiány miatt nem jártak eredménnyel. Az adós fizetésképtelenséggel fenyegető helyzete legkésőbb 2018. december 17. napján bekövetkezett. Az adóssal szemben folytatott adóvégrehajtási eljárás ugyanis eredménytelen volt, ezért az adóhatóság ebben az időpontban az adóssal szemben felszámolási eljárást kezdeményezett. Az adós tartozása akkor 3.923.225,- Ft volt, mely jelentősen meghaladta a 2018. június 19. napján közzétett a 2017. január 1.-2017. december 31. általános üzleti évet záró beszámoló szerinti készpénzállományt.

[7] Az alperes, mint az adós képviselője a 2018. január 1. – 2018. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan a társaság beszámolóját nem készítette el, azt nem helyezte letétbe és a közzétételét is elmulasztotta. Az alperes a felszámolási eljárás elrendelését követően a felszámoló részére iratanyagot, a felszámolási eljárást megelőző tevékenységet záró időszakra (2019. január 1.- 2019. március 5.) vonatkozó beszámolót nem adta át és a társaság vagyonával sem számolt el.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[8] A felperes 2019. december 5. napján a Cstv. 33/A. § (1) és (5) bekezdései alapján előterjesztett keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el a adós neve „f.a.” fizetésképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően és az összesen 6.441.481,- Ft összegben bejelentett hitelezői követelés teljes mértékben történő kielégítése megíúsulhat.

A felperes hivatkozott arra, hogy az adós adófizetési kötelezettségének önként nem tett eleget, ezért az adóhatóság 2015. december 28. napjától végrehajtási eljárást indított annak behajtása érdekében, mely tény a közhiteles cégnyilvántartásba is bejegyzésre került. Az adóssal szemben végrehajtási eljárás keretében azonnali beszédési megbízások kiadására került sor, melyek fedezet hiánya miatt nem jártak eredménnyel. Az adós felszámolását a Kecskeméti Törvényszék a 2019. február 21. napján jogerőre emelkedett végzésével elrendelte, a felszámolás kezdő időpontja 2019. március 6. napja. A felszámolási eljárásban a felszámoló 6.441.481,- Ft hitelezői igényt nyilvántartásba vett, amelyből a felperes hitelezői igénye 6.420.247,- Ft, Budapest Főváros VI. kerület, Terézváros Polgármesteri Hivatal hitelezői igénye 21.234,- Ft. A felszámoló az elkészített zárójelentés alapján az eljárás egyszerűsített eljárási rendben történő megszüntetését kérte, minthogy vagyon, illetve nyilvántartások és könyvvézetés hiánya miatt a felszámolási eljárás lefolytatása az általános szabályok szerint nem volt lehetséges. A zárójelentés kitér arra, hogy az alperes a kapcsolatot nem vette fel a felszámolóval, nem készített tevékenységet záró mérleget, az adós iratanyagát, vagyonát nem adta át. A Kecskeméti Törvényszék a 2019. november 19. napján kelt és 2019. december 18. napján jogerős 25.Fpk.432/2018/18. számú végzésével a felszámolási zárójelentést

jóváhagyta, rendelkezett a gazdálkodó szervezet felszámolásának befejezéséről és az adós gazdálkodó szervezet megszüntetéséről. Megállapította, hogy a hitelezői igények kielégítésére fedezet nem áll rendelkezésre.

2017. december 31-i mérlegfordulónapot követően a társaság 2018. évre vonatkozó beszámolójának letétbe helyezésére és közzétételére nem került sor. Kifejtette a felperes, hogy függetlenül attól, hogy a 2018. évi beszámoló közzétételének határideje a felszámolás alatti időszakra esett, az alperes az adós társaság részére azt köteles lett volna elkészíteni, minthogy a tevékenységzáró beszámoló csak az utolsó üzleti év záró adataiból kiindulva készíthető el. Hivatkozása szerint az alperes a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-b) pontja szerinti kötelezettségeinek nem tett eleget, mert iratanyagot, köztük a felszámolási eljárást megelőző tevékenységet záró időszakra vonatkozó beszámolót nem adta át a felszámolónak, a társaság vagyonával nem számolt el. Állította, hogy a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete legkésőbb 2018. december 17. napján bekövetkezett, minthogy az adós ekkor 3.923.225,- Ft összegű tartozást halmozott fel, mely az utolsó ismert mérlegadatokhoz viszonyítva is jelentősen meghaladja az adós vélt készpénzállományát. Az adósnek legkésőbb ekkor már tisztában kellett lennie azzal, hogy a vele szemben fennálló követeléseket azok esedékességekor maradéktalanul nem lesz képes kiegyenlíteni. Az alperes, mint a társaság ügyvezetője neki felróhatóan nem tett eleget a Cstv.-ben meghatározott beszámoló készítési, irat-és vagyonátadási, tájékoztatási kötelezettségének, továbbá megállapítható a felperes álláspontja szerint, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el a feladatait.

[9] Az alperes az ellenkérelmében elsődlegesen pergátló kifogást terjesztett elő és az eljárás megszüntetését kérte. Másodlagosan az érdemi védekezésében előadta, hogy az alperes eleget tett 2018. május 10. napján a 2017. évi beszámoló közzétételi kötelezettségének, tehát az adós cég 2018. január 1. napján biztosan nem volt, nem lehetett ezek alapján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben. A mérlegadatok alapján ugyanis az adós társaság 2017. december 31. napján biztosan és a felperes által sem vitatottan 6.716.000,- Ft követeléssel és 2.534.000,- Ft pénzeszközzel rendelkezett, amely fedezetet nyújthatott volna a hitelezők teljes követelésére. A felperes nem tett meg mindent annak érdekében, hogy a követelését behajtsa, hiszen 2018. május 10. napját követően, de legkésőbb a társasági adóbevallással egyidejűleg abban a helyzetben volt, hogy szinguláris végrehajtás keretében a beszámolóban foglalt követeléseket lefoglalhatta volna és abból kielégítést kereshetett volna a tartozásokra. Ebből következően a végrehajtás nem kizárólag az adós, hanem a hitelező miatt maradt eredménytelen, így erre megállapítási keresetet alapozni nem lehet.

Az alperes a perfelvételi tárgyaláson vitatta a felperesnek azt a tényállítását, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének kezdő időpontja 2018. december 17. napja. Álláspontja szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet már ezt megelőzően bekövetkezett. A perfelvételi tárgyaláson akként nyilatkozott, nem vitatja azt a tényt, hogy a 2018. évi mérleg nem került letétbe helyezésre és közzétételre, a tevékenységet lezáró mérleg nem került átadásra a felszámoló részére és nem vitatta, hogy az iratátadási kötelezettségének nem tett eleget. Vitatta azonban azt, hogy felróhatóan nem tett eleget az éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi, illetve a Cstv. 31. §-ában foglalt kötelezettségeinek, és vitatta azt is, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően nem a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el.

Az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjára szakértői bizonyítás lefolytatását kérte. Az alperes a perfelvételi szakban okiratokat csatolt és arra hivatkozott, hogy a becsatolt okiratok az adós teljes iratanyaga, ami azt bizonyítja, hogy az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után a hitelezők érdekeinek figyelembevételével járt el.

Az elsőfokú ítélet

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el a adós neve fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezését követően és az összesen 6.441.481,- forint összegben bejelentett hitelezői követelés teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulhat. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000,- forint perköltséget, és az államnak az illetékes adóhatóság külön felhívására 36.000,- forint le nem rótt eljárási illetéket. Az elsőfokú bíróság a 2020. december 12. napján kelt 3.G.21.768/2019/22. számú végzésével az alperes hivatalbóli megszüntetési okra hivatkozással előterjesztett, az eljárás megszüntetésére irányuló kérelmét elutasította.

[11] Az elsőfokú bíróság a vezetői felelősség megállapítására vonatkozó kereset jogalapjaként együttesen alkalmazandó a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:118.§ és a Cstv. 33/A. § (1) és (5) bekezdése alapján rögzítette, hogy a felperes bizonyítási érdekébe tartozik a vezető tisztségviselő hitelezői érdeket sértő magatartása (mulasztása) és a hitelezői igények megghiúsulása közötti ok-okozati összefüggés bizonyítása. E tekintetben a bizonyítási teher a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésre alapított igénynél sem fordul (BDT. 2020. 4121.). Ha azonban az adós iratait a vezető a felszámolóknak nem adta át, a felperes bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozhat, melynek következtében azt a tényt, hogy az ok-okozati összefüggés fennáll, a bíróság valósnak fogadhatja el. Jelen esetben a felperes a Cstv. 33/A. § (1) és (5) bekezdésében foglaltakra alapította keresetét és igazolta, hogy az alperesi vezető a 2018. évre mérlegkészítési, letétbehelyezési kötelezettségének, illetve a Cstv. 31. §-a szerinti tevékenységzáró mérleg készítési kötelezettségének nem tett eleget, a felszámolóval a kapcsolatot nem vette fel, irat-és vagyonátadási kötelezettségét elmulasztotta, mely tényeket az alperes ellenkérelmében nem vitatott. Az alperes csak állította, de nem bizonyította, hogy ezen kötelezettségének neki fel nem róható ok miatt nem tett eleget, ekként a bíróság megállapította, hogy e tényállási elem vonatkozásában az alperes magát kimenteni nem tudta. A bizonyítási teher Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti fordulása miatt elegendő volt a felperesnek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét és a hitelezői érdek figyelembe nem vételét állítania, és az okozati összefüggés tekintetében az irathány miatt hivatkozhatott a bizonyítási szükséghelyzet fennálltára [polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 265. §], melynek fennállta esetén a felperes által bizonyítandó tényt a bíróság valósnak fogadhatta el. A kimentéshez pedig az alperesnek kellett állítania és bizonyítani, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem következett be, vagy ha igen, ezt követően a hitelezői érdekeket is figyelembe vette, és valószínűsíthette, hogy a bizonyítási szükséghelyzet nem áll fenn.

[12] A felperes állítási kötelezettségének eleget téve előadta, az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2018. december 17. napjától már bizonyosan fennállt. Az alperes vitatta a

felperesi állítást, álláspontja szerint 2018. január 1. napján még nem, de már 2018. december 17. napját megelőzően fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt az adós, utóbb pedig arra hivatkozott, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet akkor következett be, amikor a felperes első alkalommal foganatosított végrehajtási cselekményt az adóssal szemben. Mivel az alperes mentesüléséhez annak állítása és bizonyítása szükséges, hogy vezetői tisztsége fennállása alatt nem következett be az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete, az alperesi hivatkozás a felperesi állítást nem cáfolta, ezért ezen tényállási elemet a bíróság bizonyítottnak tekintette. A perben ez okból a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjára szakértői bizonyítás lefolytatása szükségtelen volt, ezért az alperesnek erre irányuló bizonyítási indítványát a bíróság elutasította.

[13] A felperes állította és a felszámoló zárójelentésével bizonyította, hogy a hitelezők 6.441.481 Ft összegű teljes követelésének kielégítése meghiúsulhat. Az alperesnek a kimentéshez ezen tényállási elem kapcsán azt kellett állítania és bizonyítania, hogy a tevékenysége során a hitelezői érdekeket is figyelembe vette. Az adós cég alperes ügyvezetése alatti gazdasági tevékenysége vagy ennek hiánya, valamint az a tény, hogy az alperes nem tanúsított hitelezői érdekeket sértő magatartást, vagy ha igen, az nem áll okozati összefüggésben a hitelezői igények kielégítésének meghiúsulásával, az adós cég tevékenységét a számviteli törvény rendelkezése szerint dokumentáló számviteli bizonylatokkal és az adós számviteli törvény szerint vezetett nyilvántartásaival lett volna bizonyítható, melyek az iratok átadásának elmulasztása miatt nem állnak rendelkezésre. Az alperes a bíróság felhívására néhány alapbizonylatot, szerződéseket és bevallásokat csatolt állítva, hogy egyéb okiratokkal az adós nem rendelkezik. A becsatolt okiratok nem a perbeli időszakra vonatkoztak, ezért bizonyítékként nem találta az elsőfokú bíróság értékelhetőnek.

[14] A felperes igazolta a mérlegkészítési és bevallási valamint közzétételi kötelezettség elmulasztását, továbbá az irat és vagyonátadási kötelezettség elmulasztását is. Ebből következően megállapítható, a felperes igazolta, hogy számára az alperes felelősségének megállapításához szükséges tényállítás (okozati összefüggés) bizonyítása nem lehetséges, mert az adós vagyonára az alperes magatartására iratok hiányában nem tud konkrétan nyilatkozni, de az alperestől elvárható az állított tények fenn nem állásának bizonyítása (Pp.265.§ (2) bekezdés b) pont). Az alperes ennek ellenkezőjét nem valószínűsítette (a mulasztás nem volt felróható), a felperes pedig így valószínűsítette, hogy bizonyítási szükséghelyzetben van az okozati összefüggés ténye tekintetében. A bíróság a Pp. 265. § (3) bekezdése alapján a perben valósnak fogadta el azt, hogy az alperes mulasztása és a hitelezői igények kielégítésének meghiúsulása közt az okozati összefüggés fennáll és az alperes, mint volt vezető tisztségviselő felelősségét megállapította.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[15] Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben kérte, hogy az ítéltábla a Pp. 369. § (1)-(4) bekezdésében foglalt felülbírálati jogkörében eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül, másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett utasítsa új eljárásra, valamint a harmadlagosan kérte az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását.

[16] Előadta, hogy a bíróság megsértette a Pp. 263.§ (1) bekezdése szerinti szabad bizonyítás elvét. Hivatkozott arra, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke szerint mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget a tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételehez. Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezhetik. Az Alaptörvény 13. cikke szerint mindenkinek joga van a tulajdonhoz. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglalt per egy megállapítási per, ahol a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti bizonyítási teher fordulása az alperesre tette a bizonyítást. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdés szerinti pert bármely hitelező megindíthatja, és összhitelezői érdekeket szolgál, melyben nem a hitelező saját követelése, hanem valamennyi hitelező követelése érdekében kell pert indítani. Jelen esetben a felperes csak saját követelése érdekében indított pert, így nem teljesült a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésben rögzített jogalkotói akarat, és ezért az ítélet sérti a Cstv. 33/A. § (1) bekezdését, és a Pp. 263. § (1) bekezdés szerinti szabad bizonyítás elvét.

[17] Álláspontja szerint a mögöttes vezetői felelősség megállapítása iránti per nem minősül vagyoni jogi pernek. A Pp. 7. § 18. pontja rögzíti a vagyoni jogi per fogalmát. Vagyoni jogi per az a per, amelyben az érvényesített igény a fél vagyoni jogain alapul vagy értéke pénzösszegben kifejezhető. A mögöttes felelősség megállapítása nem a fél vagyoni jogain alapul, és az összecszerűség is csak a felperes hitelezői igénye vonatkozásában felmerült felelősség megállapítására vonatkozik, abból egyik hitelező sem kereshet kielégítést. Ez a per nem marasztalási per. Ezért a bíróság nem is állapíthatta volna meg ítéletében azt, hogy az alperes magatartása milyen összegű hitelezői igény kielégítését hiúsíthatja meg.

[18] Álláspontja szerint téves az ítélet azon indokolása, hogy azért lehet megalapozott a felperes keresete, mivel a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglaltak alapján a bizonyítási teher megfordult és az alperes terhén nyugszik az, hogy bizonyítsa, vezető tisztségviselőisége alatt nem következett be fizetéseképtelenségi helyzet, vagy ha bekövetkezett, akkor a hitelezők érdekeinek elsődlegességével járt el. A felperes éppen a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet konkrét időpontját nem bizonyította, így ezek alapján nem bizonyított az a konkrét időpont, ami alapján egyértelműen megállapítható lett volna, hogy honnan kellett volna az alperesnek az adós társaság ügyvezetését ellátni, hogy a felperes hitelezői igénye kielégíthető legyen. A szabad bizonyítási rendszer azt jelenti, hogy a bíróság az egyedi ügyben a saját meggyőződése alapján, szabadon döntheti el a tényállás alapján, hogy milyen döntést hoz és ebben korábbi döntések nem befolyásolják. Az alperes számos iratot csatolt, maga az alperes is elmondta vallomásában, hogy az adós reorganizációja volt a célja és nem a fizetéseképtelenséggel járó helyzetben wrongfult trading tanúsításával a felperes vagy más hitelezők hitelezői igényeinek megghiúsítása. Jelen esetben tehát nem volt bizonyított, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontja konkrétan mikor következett be, így a felperes nem tett eleget a Pp. 265. § (1) bekezdésében foglalt bizonyítási kötelezettségének, amelynek következményeit maga köteles viselni. Önmagában az, hogy a felperes bizonyította a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglalt körülmények alapján a bizonyítás átfordulását, nem hat ki, nem hathat ki szükségszerűen a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet konkrét időpontjára, mert annak bizonyítása nem az alperes feladata volt a perben. Azért nem hathat ki, mivel ha a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alapján kellene a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet konkrét időpontját az alperesnek megállapítani, úgy az a felperesről az alperesre olyan bizonyítási terhet telepítené, amely a jogi szabályozásból nem következik. Ez pedig a

tisztességes eljáráshoz való jogot sérti. Kiemelte, a bíróság azzal, hogy úgy hozta meg ítéletét, hogy lehetőséget sem biztosított az alperesnek arra, hogy ebben a körben jogi álláspontját kifejtse, ellenbizonyítását nem fogadta el, a becsatolt iratokat nem mérlegelte, megsértette az alperes tisztességes eljáráshoz való jogát.

[19] Sérelmezte, hogy a bíróság ítéletét nem ésszerű határidőn belül hozta meg, késleltetve ezzel a per jogerős befejezését. A felperes ugyanis több mint egy éve indította a pert és a bíróság ok nélkül késlekedett a támadott ítélet meghozatalával. A bíróság ugyanis akkor van abban a helyzetben, hogy érdemben és jogszerűen döntsön, ha a csatolt bizonyítékokat mindkét fél részéről okszerűen, zárt logikai láncba rendezhetően mérlegelte és az abból levont következtetések pedig egyesével és összességében is megállják a helyüket harmadik fél számára is.

[20] Kiemelte, hogy önmagában a felperesi előadás nem alkalmas még valószínűsítés szintjén sem, hogy a kereset megalapozottságát bizonyítsa. Az elsőfokú bíróság tévedett akkor, amikor az alperes tisztességes eljáráshoz való jogát figyelmen kívül hagyva egyoldalúan csak a felperes előadását vette figyelembe, biztosítani kellett volna az alperes ellenbizonyításának és észrevételének okszerű mérlegelését.

[21] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását. Előadta, hogy a felszámolásban két hitelező jelentett be hitelezői igényt, összesen 6.441.481,- Ft összegben és a keresetben ezen összeg tekintetében kérte az alperes felelősségének megállapítását. Téves az alperes azon hivatkozása, hogy a jelen megállapítási perben nem kerülhet az összegszerűség megállapításra, annak az ítélet részét kell képeznie. Az alperes tévesen állítja, hogy a felperes nem bizonyította a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2018. december 17-i fennállását. Ekkorra 3.923.225,- Ft adótartozása állt fenn az adósnak, melyre folytatott végrehajtás eredménytelen volt. Mindezek alapján az alperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy az adós nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben. Egyébként az alperes a perben csak azt adta elő, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete az adósnak már 2015. december 28. napján bekövetkezett. Hangsúlyozta, az alperes az általa csatolt iratok kapcsán nem adta elő, azokkal mely tényeket kíván igazolni, ellenben azt nyilatkozta, hogy ez a társaság összes irata, főkönyvi kivonat, főkönyvi karton, analitika nem áll rendelkezésre, és ezek az iratok 2015-2017. év között keletkeztek.

Az ítéltábla döntésének indokai

[22] A fellebbezés nem alapos.

[23] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) és (2) bekezdéseiben megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy ezt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogi jogszabály megsértésére hivatkozik, továbbá a felülbírálati jogkörei közül melynek vagy melyeknek a gyakorlását kéri a másodfokú bíróságtól.

A fellebbezés tartalmával kapcsolatban az új Pp. rendelkezései szerint továbbra is a fellebbező fél kötelezettsége annak határozott megjelölése, hogy a jogorvoslat folytán a másodfokú bíróság milyen döntést hozzon, a kifogásolt rendelkezést vagy részét mennyiben és milyen indokból változtassa meg vagy helyezze hatályon kívül (Pp. 371. § (1) bekezdés b) pont], és neki kell megjelölnie az anyagi vagy eljárási jogszabálysértést [Pp. 371. § (1) bekezdés d) pont].

[24] Ennek megfelelően a felülbírálat keretében az ítéltáblának – a Pp. 110. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a fellebbezés tartalma szerint – egyrészt vizsgálni a kellett a Pp. 369.§ (3) bekezdés c) pontja szerinti anyagi felülbírálati jogkörben eljárva, hogy az elsőfokú bíróság a Cstv. 33/A. § szerinti felelősségi szabályt helyesen értelmezte-e, a bizonyítási terhet helyesen telepítette-e az alperesre, a tényállási elemek fennálltát helyesen állapította-e meg, és a megállapított tényállásból helyesen vont-e le az alperes felelősségének fennálltát, valamint a Pp. 369. § (1) bekezdés szerinti felülbírálati jogkörben kellett vizsgálni, hogy a Cstv. 33/A.§ (1) és (5) bekezdésre alapított perben a bizonyítási teher kiosztásakor, a bizonyítékok Pp. 263. § szerinti szabad mérlegelés elvét megsértette-e.

[25] Elsőként vizsgálta az ítéltábla a vezetők felelősségére vonatkozóan alkalmazandó felelősségi szabályt, és azt, hogy az anyagi jogi szabályt az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte-e.

A fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezte esetére a gazdasági társaságoktól szóló 2016. évi IV. törvény (Gt.) 30. § (3) bekezdésében szereplő felelősségi szabály alapján az ügyvezető marasztalásának lehetőségét a 2006. évi VI. törvény iktatta be a Cstv. rendelkezései közé akként, hogy az igényérvényesítés két lépcsőben történhet. Először a felszámolási eljárás alatt megállapítási kereset [Cstv. 33/A. § (1) bekezdés], majd ennek eredményessége után – az adós törlését követően – külön marasztalási kereset előterjesztésével [Cstv. 63. § (3) bekezdés], majd módosítás folytán 33/A. § (11) bekezdés].

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) hatályba lépésével a Gt. (és ezzel a hivatkozott 30.§ (3) bekezdése is) hatályát veszítette, de a Ptk. 3:118. §-a a vezetői felelősség szabályát továbbra is azonos tartalommal szabályozza, melyet szintén a Cstv. 33/A. § rendelkezéseivel együttesen kell alkalmazni [Cstv. 33/A. § (14) bekezdés]. Tehát a jelen ügyben alkalmazandó Ptk. 3:118. §-a, valamint a Cstv. 33/A. §-a szerinti vezetői felelősség alapján a kártérítési, azaz vagyoni igény érvényesítése speciálisan kétféle perben történik, egy első megállapítási, majd annak sikeressége esetén azt követő marasztalási perben.

A Cstv. módosításáról szóló 2017. évi XLIX. törvény (Módtv.) 37. §-ával beiktatott Cstv. 83/R. § (4) bekezdése szerint e törvénynek a Módtv.-el módosított 33/A. §-át a törvény hatályba lépését követően benyújtott megállapítási és ennek alapján indított marasztalási keresetre kell először alkalmazni. Tekintettel arra, hogy a felperes keresetét 2019. december 5. napján nyújtotta be, ezért már a Cstv. 2017. július 1. napjától hatályos 33/A. §-a alkalmazandó jelen ügyben.

[26] A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése hatályos szabályai szerint a hitelező – vagy az adós nevében a felszámoló – a felszámolási eljárás alatt keresettel kérheti a 6. § szerint illetékes bíróságtól annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, és a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelező követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése más okból megghiúsulhat.

A (4) bekezdés szerint mentesül a felelősség alól a vezető, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően nem vállalt az adós pénzügyi helyzetéhez képest indokolatlan üzleti kockázatot, illetve az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette, a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve (döntéshozó szerve) intézkedéseinek kezdeményezés érdekében.

Az (5) bekezdés szerint, amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően neki felróhatóan nem vagy nem megfelelően tett eleget a gazdálkodó szervezet éves beszámolója (összevont, konszolidált éves beszámoló) külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének vagy nem teljesíti a 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti beszámoló készítési, irat- és vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét, neki kell bizonyítania, hogy a vezető tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

[27] Téves az alperes azon hivatkozása, hogy a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdés szerinti megállapítási per nem vagyoni jogi per. A Pp. 7.§ 18. pont szerint vagyoni jogi az a per, amelyben az érvényesített igény a fél vagyoni jogain alapul vagy értéke pénzben kifejezhető. Az adós megszűnése esetén a hitelező a vezető tisztségviselővel szemben kártérítési igényt érvényesíthet a Ptk. és a Cstv. hivatkozott, együttesen alkalmazandó szabályai szerint. A vezető nem mögöttesen, nem ugyanazért tartozik helytállással mint az adós, hanem önálló, sui generis deliktualis kárfelelősséggel tartozik, mely kárigénynek, mint vagyoni jogi igénynek csak az érvényesítési módja (kétlépcsős igényérvényesítés) speciális. Egyébként annak, hogy az igény vagyoni jogi igény-e, és milyen mértékű, a Pp. 20. §-a szerint a hatásköri szabályok szempontjából lehetne jelentősége, azonban a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdés ezt egyértelműen eldönti, és az ügyet az adós felszámolását elrendelő bíróság kizárólagos illetékességébe utalja, mellyel a törvényszéki hatáskört is kijelöli.

[28] A Cstv. 33/A.§ (1) bekezdés szerinti megállapítási per speciális a Pp. 172.§. (3) bekezdése szerinti megállapítási perhez képest, mert ebben a perben nem csupán a felelősség fennálltának megállapítására kerül sor, hanem a helytállási kötelezettség összege is megállapításra kerül. Ez alapján azonban a hitelezők a vezető tisztségviselővel szemben kielégítési végrehajtást nem kezdeményezhetnek, arra csak az adós gazdálkodó szervezet törlését követően indított marasztalási pert követően van lehetőségük. A marasztalási perben azonban a megállapítási perben rögzített felelősség mértéke már nem vizsgálható. Ezért az elsőfokú bíróság helyes jogértelmezéssel járt el, amikor a megállapítási perben hozott ítéletben a vezető felelősségének mértékét is szükségesnek tartotta meghatározni.

[29] A megállapítási per megindítására az adós nevében a felszámoló, és az adós hitelezői jogosultak. Amennyiben egy hitelező indítja a megállapítási pert, annak eljárásjogi célját, lényegét tekintve egyfajta „perbizomány” jön létre, mivel ő ilyen esetben a további hitelezők érdekében is perel. A vezető tisztségviselő helytállási kötelezettségének jogerős ítélettel történő megállapítása esetén ugyanis utóbb a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése alapján a marasztalási per megindítására bármely hitelező keresetet terjeszthet elő, a felszámolás során kielégítetlenül maradt követelésének érvényesítése érdekében. Ez tartalmában azt jelenti, hogy az adós gazdálkodó szervezetnél bekövetkező teljes vagyonsökkenés, illetve valamennyi hitelező követelésének teljes mértékben történő kielégítése meghiúsulásának megállapítására terjeszthet elő keresetet a hitelező, függetlenül saját hitelezői igényének mértékétől. Ez azonban egyben nem jelenti azt is, hogy egy hitelező önmagában csak a saját követelésének mértékéig ne terjeszthetne elő megállapítási keresetet. Ezzel csupán azt kockáztatja, ha a vezető felelőssége nagyobb összegben is megállapításra kerülhetne, hogy a megállapítási pert követő marasztalási perben további hitelezők perindítása esetén kisebb összegű kielégítést kaphat. Nem hibás tehát a bíróság jogértelmezése akkor, ha egy hitelező saját követelésének összegével egyező megállapítási keresetet perfelvételre alkalmasnak ítéli, és érdemben vizsgálja. Ezzel a szabad bizonyítás elvének Pp. 263.§-ban rögzített elvének sérelme nem merül fel.

Jelen esetben azonban a felperes, ellentétben az alperes hivatkozásával, nem csak saját követelését, hanem a felszámolásba bejelentett és meg nem térült teljes hitelezői igény mértékéig terjesztette elő megállapítási keresetét.

[30] Ezt követően az ítéltábla az indokolás összefüggése miatt a Pp. 369.§ (1) bekezdése szerinti vizsgálta, vétett-e hibát az elsőfokú bíróság a Cstv. 33/A. § szerinti megállapítási kereset elbírálása során, valamint a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti anyagi felülbírálat során vizsgálta, hogy hibázott-e a bíróság a bizonyítási teher kiosztásakor, és az egyes tényállási elemek fennálltának megállapításakor.

[31] Az alperes hivatkozott arra, az elsőfokú bíróság a tisztességes eljárás szabályát megsértette, mert nem volt időszerű, és nyilatkozattételre nem adott lehetőséget.

Az elsőfokú bíróság a 2019. december 5. napján benyújtott keresetet megvizsgálta, 2019. december 17. napján 3. sorszámú végzésével 45 napos határidővel érdemi ellenkérelemre hívta fel az alperest (Pp. 179. §).

Az alperes érdemi ellenkérelmének beérkezését követően további perfelvételt rendelt el, és a felperest írásbeli válaszirat benyújtását kérte (Pp. 201. §).

A felperesi válaszirat beérkezését követően 2020. április 2. napján az alperest viszontválasz benyújtására szólította fel (Pp. 201. § (5) bekezdés).

A veszélyhelyzeti szabályozás alapján a további perfelvételi nyilatkozatok írásbeli megtételére biztosított lehetőséget a feleknek 9. sorszámú végzésével, majd 2020. július 27. napján a perfelvételi tárgyalást 2020. október 28. napjára kitűzte, melyet az alperes

bizonyítási indítványának előterjesztése pontosítása, és permegszüntetési kérelme miatt halasztott el, és az alperest hiánypótlásra felhívta.

Az alperes eljárás megszüntetési kérelmét 22. sorszámú végzésével 2020. december 12. napján elutasította, és 23. sorszámú végzésével az alperest vagyoni biztosíték nyújtására kötelezte (mely utóbbi végzést az ítéltábla helybenhagyott), és 24. sorszámú végzésével az alperest ismételten felhívta bizonyítási indítvány előterjesztésére.

Majd a folytatódó perfelvételi tárgyaláson a perfelvételt lezárta, és ítéletet hozott.

Az elsőfokú bíróság eljárási hibát nem vétett, az eljárást szabályszerűen – a veszélyhelyzeti szabályokat is figyelembe véve – folytatta le, és a feleknek lehetőséget biztosított nyilatkozataik megtételére.

[32] A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésére alapított kereseti kérelem esetén – főszabályként – a perben a felperesnek kell állítania [Pp. 170. § (2) bekezdés c) pont] és bizonyítania [Pp. 265. § (1) bekezdés]:

- a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennálltát, egy konkrét időpont megjelölésével, amikor az már bizonyosan fennállt (nem szükséges a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltának kezdő időpontját állítania és bizonyítania);

- az ezt követően kifejtett hitelezői érdekeket sértő konkrét vezetői magatartásokat, mely magatartásokkal okozati összefüggésben vagy az adós vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése meghiúsulhat;

- és az okozati összefüggést a magatartás és a vagyonsökkenés, vagy a hitelezők követeléseinek teljes kielégítésének meghiúsulása között.

E feltételek felperes általi bizonyítottsága esetén, az alperesi vezető a Cstv. 33/A. § (4) bekezdésében írt okok bizonyításával kimentheti magát a felelősség alól.

[33] Lényeges, a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése esetében a vezető tisztségviselő felelőssége megállapításának alapjául több tényállás szolgálhat: – a felperes keresetében megjelölt tényállítástól függően – a vagyonsökkenés, vagy a hitelezők kielégítése meghiúsulásának lehetősége. A jogszabályi rendelkezésből következően, amennyiben a felperes keresetében vagyonsökkenést állít, a bizonyítandó tény a vagyonsökkenés bekövetkezése és mértéke, míg abban az esetben, ha a felperes a hitelezői igény meghiúsítására hivatkozik, a vagyonsökkenés nem tényállási elem. Ebben az esetben azt kell bizonyítani, hogy a felszámolási eljárásban bejelentett, a felszámoló által nyilvántartásba vett hitelezői igények kielégítése a vezető tisztségviselő hitelezői érdekeket sértő magatartása következtében meghiúsulhat.

[34] A vezetői felelősség körében érvényesülő fenti általános bizonyítási szabályok alól kivételt jelent a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének szabálya, amely nem önálló felelősségi alakzat, az a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésével együtt értelmezendő. A Cstv. 33/A. § jelen ügyben alkalmazandó, 2017. július 1. napjától hatályos (5) bekezdése a korábbi szabályozástól eltérően nem a hitelezői érdekek sérelmére vonatkozó törvényi vélelmet tartalmaz, hanem a szabályozás

– tartalmában is eltérően – a bizonyítási kötelezettség fordulására vonatkozó szabályt ír elő (BDT2018. 3831). Erre tekintettel a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésére alapított kereseti kérelem esetén – ha a felperes a vezető mulasztását (azaz a beszámolókészítési és letétbe helyezési kötelezettségének, vagy Cstv. 31. §-ban foglalt kötelezettségének mulasztását) igazolja – a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében a vezetői felelősség megállapítására vonatkozó tények tekintetében az alábbi két tényállási elemre a felperesnek csak tényállítást kell tennie:

- az fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennálltára, (konkrét időpont megjelölése nélkül) az alperes vezetői tisztségviselői jogviszonya alatt,

- és vezető hitelezői érdekeket sértő magatartásra, konkrét károkozó magatartás megjelölése nélkül.

Az alperes mulasztásának következménye pedig az, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése értelmében a bizonyítási teher átfordul és az alperesnek kell bizonyítania az alábbi kártérítési tényállási elemek hiányát, azt, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Mindaddig, amíg e tényeket nem bizonyítja, ezek ellenkezőjét kell bizonyított tényeknek tekinteni, nevezetesen, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt a vezetői tisztségének időtartama alatt, és a vezetői feladatai ellátása során a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe (EBD2018.G.2., BDT2020. 4121).

A Cstv. 33/A. § (5) bekezdésére való hivatkozás esetén azonban a felperesnek kell állítania és bizonyítani továbbra is a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szereplő azon tény, hogy az alperesek mulasztása és a hitelezői igények kielégítésének megghiúsulása közt ok-okozati összefüggés áll fenn. A bizonyítási teher e körben a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alapján nem fordul át az alperesre, ugyanakkor a felperes – amennyiben feltételei fennállnak – bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozhat.

[35] A felperes kereseti kérelmét a Cstv. 33/A. § (1) és (5) bekezdésére hivatkozva terjesztette elő, előadta, az alperes a 2018. évi beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének nem tett eleget, és nem tett eleget a Cstv. 31. §-ában foglalt kötelezettségeinek sem, tevékenységzáró mérleget nem készített, és a felszámolóknak az iratokat, valamint a vagyont nem adta át. Ezt az alperes nem vitatta, e mulasztása felróhatóságát a fellebbezésben sem kifogásolta, ezért a bizonyítási kötelezettség és teher a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerint alakult a perben. A vagyoni biztosíték elbírálásáról szóló másodfokú végzés ismeretében az alperes a perfelvételi tárgyaláson kijelentette, hogy tudomással bír a bizonyítási teher fordulásáról, nyilatkozatát ennek ismeretében terjesztette elő, és bár vitatta, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének hiányát az

alperesnek kell bizonyítani, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2018. december 17. napját megelőző bekövetkeztének bizonyítására szakértő kirendelésére tett indítványt.

[36] Az alperes hivatkozása szerint a bíróság megsértette a szabad bizonyítás szabályait azzal, hogy a bizonyítási teher fordulás ellenére nem a felperestől várta el a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének bizonyítását.

A Pp. 263. § (1) bekezdése a Pp. 278. § (1) bekezdése és a Pp. 279. § (1) bekezdése többféle szabadságot is megfogalmaz, amelyek együttesen fejezik ki a szabad bizonyítás elvét.

Ezek:

- Az eljárási rend szabadsága, amely a bizonyítás felvétel rendjére utal (általános, különös, elektronikus hírközlőhálózat útján, kiküldött bíró útján, megkeresett bíróság által).

- A pervezetési szabadság a bizonyítás során, amely azt jelenti, hogy a bíróság határozza meg a bizonyítási cselekmények körét és sorrendjét.

- A bizonyítási mód megválasztásának szabadsága, mely azt tartalmazza, hogy a bíróság a bizonyításban érdekelt fél indítványának figyelembe vételével szabadon választja meg a bizonyítandó tény bizonyítására legalkalmasabb bizonyítási módokat (tanú, szakértői, okirati bizonyítás, szemle).

- A bizonyítási eszköz megválasztásának szabadsága, az alkalmazott bizonyítási mód szerinti bizonyítási eszközök alkalmazásának módszereit jelenti.

- A bizonyítékok és egyéb peradatok mérlegelési szabadsága.

A szabad bizonyítás elve tehát nem jelenti azt, hogy az igényérvényesítésre megjelölt jogalap szerinti tényállási elemekre vonatkozó bizonyítási teher szabályától – ha azt az anyagi jogi jogszabály kijelöli – a bíróság eltérhetne. A Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglalt feltételek bizonyításával fordult a bizonyítási teher, és a felelősség megállapításának szükségképpen tényállási elemeinek fenn nem álltát – a fentiekben kifejtettek szerint – az alperesnek kell bizonyítania.

[37] A felperes állítási kötelezettségének eleget téve előadta, álláspontja szerint az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2018. december 17. napjától már bizonyosan fennállt. Az alperes vitatta a felperesi állítást, álláspontja szerint 2018. január 1. napján még nem, de már 2018. december 17. napját megelőzően fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt az adós. Mivel az alperes mentesüléséhez az alperes részéről annak állítása, és bizonyítása szükséges, hogy vezetői tisztsége fennállása alatt nem következett be az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete, az alperesi hivatkozás a felperesi állítást nem cáfolja. A felelősség tényállási elemének fenn nem állását az alperes ügyvezetői tisztségének időtartama alatt az alperes még csak nem is állította, ezért a szakértő kirendelése szükségtelen

volt. Az ítéltábla utal arra, hogy 2018-2019-es iratok hiányában a szakértő szakvéleményt készíteni sem tudott volna, kirendelése ezért is mellőzendő lett volna. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási terhet helyesen osztotta ki, és helyesen állapította meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennálltát 2018. december 27. napjával.

[38] Jelen esetben a felperes keresetében a felszámoló által nyilvántartásba vett,összszerszerűen megjelölt hitelezői igények kielégítésének megghiúsulását állította, és annakösszszerszerűségét a felszámolási ügyben eljáró bíróság felszámolási eljárást befejező határozatával és a felszámoló zárójelentésével igazolta. Nem hivatkozott vagyonsökkenésre, amely következtében annak összegét a keresetben nem kellett megjelölnie és azt bizonyítania sem kellett. Az alperes a ki nem elégített hitelezői igényösszszerszerűségét nem vitatta.

[39] Az elsőfokú bíróság helyes megállapítása szerint, az alperes volt köteles bizonyítani, hogy a hitelezői érdekek figyelmen kívül hagyása és a hitelezői igények kielégítésének megghiúsulása között ok-okozati összefüggés nem áll fenn. Az okozati összefüggés bizonyítása kapcsán ugyanis a felperes a Pp. 265. § (2) bekezdése szerinti bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozott, amely fennáll, ha a bizonyításban érdekelt fél valószínűsíti, hogy

a) a bizonyítási indítványhoz nélkülözhetetlen adatokkal kizárólag az ellenérdekű fél rendelkezik, és igazolja, hogy ezek megszerzéséhez szükséges intézkedéseket megtette,

b) a tényállítás bizonyítása számára nem lehetséges, de az ellenérdekű féltől elvárható az állított tények fenn nem állásának a bizonyítása, vagy

c) a bizonyítás sikerességét az ellenérdekű fél neki felróhatóan hiúsította meg,

és az ellenérdekű fél nem valószínűsíti az a)-c) pontban foglaltak ellenkezőjét.

A felszámolási eljárásban az alperes a felszámoló részére nem adta át az iratokat, sem könyvelési analitikát, főkönyvi katonokat, emellett nem vitásan az alperes a 2018. évi beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, és tevékenységzáró mérlegkészítési kötelezettségének sem tett eleget. Ezzel igazolt, hogy a felperes számára az alperes felelősségének megállapításához szükséges tényállási elem (okozati összefüggés) bizonyítása nem lehetséges, mert az adós vagyonára az iratok hiányában nem tud konkrétan nyilatkozni, így az alperestől elvárható az állított okirati összefüggés fenn nem állításának bizonyítása.

[40] Az alperes bár csatolt könyvelési iratokat a peres eljárásban, azonban nem jelölte meg, hogy azokkal mely tényt kíván igazolni [Pp. 275.§ (2) bekezdés]. Ha az okozati összefüggés hiányát kívánta volna altámasztani, arra a 2015-2017. évre vonatkozó iratok nem lettek volna alkalmasak, ugyanis a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése utáni hitelezői érdeket védő magatartásának igazolásával bizonyíthatta volna a hitelezői érdekek sérelme tekintetében az okozati összefüggés hiányát.

Azonban ez, ahogyan az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rámutatott az alperes részéről az eljárásban az adós teljes, számviteli bizonylatokkal alátámasztott könyvelési iratának csatolásával lett volna bizonyítható, melyre az alperes 2015-2017. évre vonatkozóan csatolt néhány irata nem volt alkalmas.

Ezért okirati összefüggés fennálltát is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság.

[41] A kimentés körében sem voltak alkalmasak a csatolt 2015-2017. évi iratok annak bizonyítására, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után az alperes a hitelezői érdekek figyelembe vételével járt el, mivel nem tartalmaz az azt követő magatartásra adatokat.

[42] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelősségét megalapozó valamennyi törvényi feltétel fennáll, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.

[43] Az alperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés v) pontja szerinti tárgyi illetékfeljegyzési jogra figyelemmel a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles megfizetni a fellebbezési eljárási illetéket.

[44] A felperes másodfokú perköltsége felszámítását elmulasztotta, ezért arról az ítéltábla nem rendelkezhetett [Pp. 81. § (2) bekezdés, Pp. 82. § (3) bekezdés].

Szeged, 2021. június 29.

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.
sk.

Dr. Tolna András s.k.

Dr. Dobler László

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró